

# Ekosofias Nyhetsbrev

SEPTEMBER 2020 - TJUGOÅTTONDE ÅRGÅNGEN

## **FORSKARE: ARKTIS ISAR SMÄLTE KRAFTIGT I SOMMAR**

Den arktiska havsisen har inte smält så här kraftigt under en sommar sedan satellitmätningarna startade för 42 år sedan – med undantag för det stormiga 2012. Det visar den senaste rapporten från amerikanska National snow and ice data center.

– Egentligen skulle jag säga att det här är en ny rekordnivå. Det ligger mycket nära den lägsta noteringen 2012, som var ett ovanligt extremt år med kraftiga stormar som bröt upp havsisen, säger Michael Tjernström, klimatforskare och professor i tunnskiktsmeteorologi vid Stockholms universitet.

Minimirekordet 2012 kom i sin tur tätt inpå det tidigare rekordåret 2007, tillägger han.

– Det var 2007 vi verkligen fick upp ögonen för det här och undrade om det verkligen kunde vara så här illa med isen i Arktis. Sedan dess har det fortsatt, inget år efter 2007 har haft mer is än något år före 2007. Det var brytpunkten, säger Michael Tjernström.

Men helst vill han inte tala om rekordnivåer. Det väsentliga är den långsiktiga trenden, och även om det finns stora variationer år från år så är riktningen tydlig – den arktiska havsisen minskar i snabb takt, förklarar Michael Tjernström.

Nyligen publicerades en rapport i Nature Climate Change där forskare konstaterade att klimatet i Arktis ändras så snabbt och så kraftigt att man kan börja prata om ett "nytt Arktis" för att beskriva förändringen i regionen.

– Framför allt är det ismassan som försvinner. Den minskar betydligt snabbare än ytan, i och med att isen hela tiden blir tunnare. Även om hela arktiska bassängen fortfarande fryser varje vinter så blir den nya isen allt tunnare efter sådana här år, så det är en ackumulerad process över årtionden.

Den globala uppvärmningen har stor påverkan på Arktis. Enligt en rapport som FN:s klimatpanel IPCC presenterade förra året skulle Arktis havsytta vara helt isfri i september en gång vart hundra år om uppvärmningen begränsas till 1,5 grader globalt. Blir den globala uppvärmningen två grader skulle havsytan i Arktis bli isfri vart tredje år.

*Svenska Dagbladet/Dagens Nyheter*

## **NY STUDIE VISAR EFFEKTER AV EXTREMTORKAN 2018**

Den torra sommaren 2018 ledde till att de europeiska skogarna tog upp 18 procent mindre koldioxid än normalt. Det visar en europeisk studie med över 200 medverkande forskare.

Med hjälp av färsk klimat- och växthusgasdata har forskarna gått till botten med hur vegetationen reagerade på torkan och värmen sommaren 2018.

Resultatet presenteras nu i ett specialnummer av den vetenskapliga tidskriften Philosophical Transactions of the Royal Society B.

– I de skogar som utsattes för den värsta torkan minskade nettoupptaget kraftigt, i ett fall från ett stort upptag ett normalår till inget upptag alls 2018. De flesta skogarna i studien minskade sina nettoupptag av koldioxid, säger Anders Lindroth.

Forskarna har tidigare vetat att skogarna påverkas av torkan, men har inte kunnat kvantifiera hur kraftig denna påverkan är och vilka processer som reglerar kolbalansen. Den nya studien visar att ett torrår som 2018 kan ha en extremt stor påverkan på skogarnas koldioxidupptag.

– Det som förvånade mig mest var att effekten blev så kraftig att ett normalt stort nettoupptag helt uttraderades under torråret. Torka leder till minskat

kolupptag i alla typer av skog och det finns risk för att skogen i framtiden inte fortsätter att vara den stora kolsänka som den är idag, säger Anders Lindroth.

*Extrakt*

#### **ANTALET BRÄNDER SPÅS BLI REKORDMÅNGA 2020**

2019 var ett rekordår sett till antalet bränder globalt. Och 2020 kan bli ännu värre, enligt en ny rapport från Världsnaturfonden WWF.

– Det är oroväckande, säger WWF:s regnskogsexpert Olle Forshed till TT. Australien, Indonesien, Ryssland, Brasilien och USA. Det är några av de länder som i år härjats hårt av omfattande bränder. Antalet bränder var i april upp med 13 procent jämfört med motsvarande period i fjol och under årets första sex månader steg mängden förlorad skog till följd av bränder med 25 procent, enligt WWF.

I den brasilianska delen av Amazonas regnskog har antalet bränder den här månaden ökat med över 80 procent, jämfört med september 2019.

– Under en längre tid har antalet bränder gått ner på en global nivå. Men nu finns det klara tendenser på att de ökar igen, och framför allt i områden där det tidigare inte har brunnit mycket alls som i regnskogar, säger Olle Forshed.

En stor del av utvecklingen kopplas till klimatförändringar. För med stigande temperaturer och torrare klimat följer döda växtdelar som blir mer lättantändliga.

*Svenska Dagbladet*

#### **AKUT LÄGE FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD – MEN DET FINNS HOPP**

FN:s konvention för biologisk mångfald har nu släppts sin femte rapport om hur det står till med den biologiska mångfalden, Global Biodiversity Outlook Report. Enligt rapporten nås inget av de 20 mål som antogs 2010 för att hejda den pågående massutrotningen, de så kallade Aichi-målen. Men trots att massutrotningen fortsätter i en tidigare aldrig skådad hastighet så har det skett förbättringar och sex av målen har uppfyllts delvis.

Bland annat har avskogningstakten minskat med en tredjedel jämfört med decenniet före, det finns positiva exempel där fiskepopulationer fått förbättrad status efter riktade insatser och skyddet av områden som är särskilt viktiga för den biologiska mångfalden har ökat från 29 till 44 procent. Insatser har också gjort att utrotning av arter stoppats.

”Utan sådana insatser skulle utrotningen av fåglar och däggdjur under det senaste decenniet sannolikt ha varit två till fyra gånger större”, konstaterar FN i rapporten.

*Aktuell Hållbarhet*

#### **MYCKET HÖGA HALTER PFAS LÄCKER FRÅN INDUSTRIOMRÅDE I HALMSTAD**

Mycket höga halter av PFAS har uppmätts i både grundvatten och ytvatten i och intill Kistinge industriområde utanför Halmstad. Mycket höga halter av PFAS har också uppmätts i spillvattenledningen från industriområdet, men det är ännu oklart vad för verksamhet som ligger bakom utsläppen.

På uppdrag av Länsstyrelsen i Hallands län har en miljöteknisk undersökning gjorts för att försöka spåra PFAS-föreningar, som upptäcktes i Kistingebäcken redan under 2015 och 2016.

Provtagningar har gjorts i 26 punkter av grundvatten och ytvatten. Analysen visar PFAS-halter upp till 20 000 nanogram per liter vatten i grundvattnet och 3 000 nanogram per liter vatten i ytvatten. Riktvärdet för grundvatten är 90 nanogram per liter vatten.

– Vi har misstänkt problem i området och därför har den här rapporten tagits fram. Vi behövde få mer kunskap och kännedom om föreningarnas utbredning. Nu har vi tyvärr fått våra misstankar verifierade, säger Per Leander, enhetschef för Miljövårdsenheten på Länsstyrelsen.

#### **SÅ KAN SVERIGE PÅVERKAS AV KLIMATFÖRÄNDRINGAR I ANDRA LÄNDER**

I framtiden kommer Sverige att behöva hantera olika klimatrelaterade störningar som förekommer i andra länder, till exempel störningar i

## ·EKOSOFIA·

leveranskedjor för livsmedel, förändrade rörelsemönster, ökad migration och risk för sjukdoms- och smittspridning. Det är slutsatserna från en workshopserie med ett 80-tal experter som IVL arrangerade i våras på uppdrag av Nationella expertrådet för klimatanpassning.

De områden som diskuterades under workshopserien var livsmedel, finans och försäkring, handel, människans rörelsemönster, geopolitik och infrastruktur. Slutsatserna har nu sammanfattats i en rapport, som finns på IVL:s hemsida.

### DE RIKASTE STÅR FÖR 15 PROCENT AV UTSLÄPPEN

Den rikaste procenten i världen släpper ut dubbelt så mycket koldioxid som den fattigaste hälften av jordens befolkning, enligt en ny rapport.

Det är ingen nyhet att rika människor ofta har vanor som innebär höga klimatutsläpp. Men nu visar en rapport från hjälporganisationen Oxfam hur mycket världens superrika belastar klimatet.

Den rikaste procenten i världen står för cirka 15 procent av de globala utsläppen. Det betyder att den rikaste procenten i världen – en grupp på cirka 63 miljoner människor – släpper ut mer koldioxid än alla EU-medborgare tillsammans.

I rapporten konstateras också att klimatojämligheten är så extrem att de rikaste 10 procenten skulle förbruka den kvarvarande koldioxidbudgeten till 2033 även om alla andra utsläpp i världen minskades till noll. För att nå 1,5-gradermålet behöver de 10 rikaste tio procenten dra ner sina utsläpp tiofalt till 2030.

### KINA SIKTAR PÅ NETTONOLLUTSLÄPP

Kina siktar på netto noll i utsläpp år 2060, enligt president Xi Jinping.

Nyheten presenterade han under klimatveckan i New York, då han på videolänk talade inför generalförsamlingen. Det är ett besked som tagits emot positivt av omvärlden eftersom det handlar om tydligt höjda ambitioner från Kinas sida. Kina står i dag för omkring 28 procent av de globala utsläppen, varför landets steg mot minskade utsläpp är direkt avgörande för huruvida världen ska klara klimatmålen i Parisavtalet eller inte.

Landet har tidigare sagt att utsläppen ska toppa senast år 2030, vilket upprepades på tisdagen. Beskedet om klimatneutralitet inom 40 år kom däremot som en överraskning.

I sitt tal inför FN:s generalförsamling uttryckte Xi Jinping på nytt sitt stöd för Parisavtalet, som övergetts av världens andra största utsläppare, USA. Han uppmanade också till ett grönt fokus under återhämtningen efter pandemin. Kinas tillkännagivande välkomnas av bland andra EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen, som dock konstaterar att "mycket jobb återstår".

*Dagens Industri/Svenska Dagbladet*

### GOOGLE SÄTTER NYTT KLIMATMÅL: NOLL UTSLÄPP VID 2030

Google gör som flera andra amerikanska teknikjättar genom att formulera ett nytt, ambitiöst klimatmål. Om tio år ska bolaget ha eliminerat samtliga utsläpp av koldioxid inom verksamheten.

Teknikjätten Google vill att deras verksamhet ska bli helt koldioxidfri vid 2030. Åtagandet handlar inte om att klimatkompensera utsläpp eller fånga in koldioxid, utan att helt och hållet få ner utsläppen i verksamheten till noll.

Google uppger att de redan i dag är världens största företagsköpare av fossilfri energi. Nu ska bolaget investera ytterligare 2 miljarder euro, motsvarande 20,8 miljarder kronor, runtom i Europa för att bygga ut infrastrukturen av förnybara energikällor.

Företaget räknar med att initiativet kommer skapa 2 000 nya arbetstillfällen inom EU under de kommande fem åren.

Världens datacenter beräknas i dag stå för ungefär 3 procent av den totala energiförbrukningen i världen och 2 procent av samtliga koldioxidutsläpp, vilket till exempel är högre än för flygindustrin.

*DI Digital*

## **INVESTERARE ALLT VIKTIGARE DRIVKRAFT BAKOM FÖRETAGENS HÅLLBARHETSARBETE**

En ny rapport från den norska storbanken DNB visar att det nu är avgörande för svenska företag som vill locka kapital att kunna visa upp ett effektivt hållbarhetsarbete. I undersökningen intervjuas 87 svenska börsnoterade företag och av dessa svarade 86 procent att de under den senaste femårsperioden upplevt kraftigt ökade ESG-krav från både investerare och långgivare.

Av de intervjuade företagen uppgav 70 procent att investerare i dag spelar en nyckelroll för att driva det interna hållbarhetsarbetet framåt. Enligt DNB är det här en stor förändring jämfört med hur företagen såg på frågan för fem år sedan. Då upplevde en majoritet av företagen att det främst var regelverk och lagstiftning som drev hållbarhetsarbetet framåt.

– Många av bolagen vi pratat med upplever att det är enklare än tidigare att finansiera sig, inte minst via nya finansiella produkter, som gröna obligationer. Andra upplever det som tuffare, då de har svårt att möta investerarnas ESG-krav, säger Christer Magnergård, global chef för aktieanalys på DNB, i en intervju med Dagens industri.

## **SÅ MYCKET GODS KAN GÅ FRÅN VÄG OCH JÄRNVÄG TILL SJÖFART**

I syfte att nå transportsektorns utsläppsmål vill regeringen öka incitamenten att flytta över godstransporter från väg till järnväg och sjöfart. Nu har VTI på uppdrag av Trafikverket genomfört en studie av potentialen för överflyttning av gods till sjöfart.

I studien uppskattas att mellan fem och arton procent av transportarbetet med lastbil hade kunnat gå på sjö. Detta utgör också en beräkning av den ekonomiskt uppnåbara potentialen. Forskarna på VTI medger dock att här finns en stor osäkerhet i beräkningarna.

Statistik över trafikslagsfördelningen mellan tunga lastbilar, järnväg och sjöfart år 2016, vilket är det senaste år då det fanns tillgänglig statistik om transportarbetet i Sverige med utlandsregistrerade lastbilar, indikerar att vägtransportarbetet står för 52 procent av producerade tonkilometer i Sverige. Motsvarande siffror för sjöfart och järnväg är 30 procent respektive 18 procent. Andelen av transportarbetet som utfördes med tung lastbil ökade mellan år 2011 och 2016 med ungefär 6 procentenheter.

– Vi ser att det finns ett behov av ytterligare forskning och utveckling av metoder för att analysera effektiva och nytänkande lösningar för att flytta över gods från land till sjö, säger Inge Vierth, utredningsledare på VTI och projektledare för studien, i en kommentar.

*Aktuell Hållbarhet*

## **HÄLFTEN AV ALLA LASTBILAR ELEKTRISKA 2030**

Hälften av nyförsäljningen av tunga lastbilar 2030 kommer att vara elektriska. Det är målet och prognosen i den färdplan för fossilfri konkurrenskraft som BIL Sweden tagit fram för fordonsbranschen inom ramen för Fossilfritt Sverige. De tunga lastbilarna står i dag för cirka 20 procent av transportutsläppen och deras totala transportarbete förväntas öka med 26 procent till 2030. Prognosen för hur snabbt elektrifieringen kommer att gå inom tunga transporter har skrivits upp senaste åren, konstaterar BIL Sweden och Fossilfritt Sverige, enligt Dagens Industri

## **RÄNTEFRIA LÅN I SKOTTLAND TILL ALLA ELBILSKÖPARE**

Runt om i Europa övertrumfar länder varandra med frikostiga bonusar till den som köper en ny elbil eller vätgasbil. I det sammanhanget har Skottland valt en egen väg. Brittiska medborgare i Skottland kan förutom en miljöbilsbonus på 3 000 GBP få tillgång till ett räntefritt lån vid köp av lågutsläppsfordon och elfordon. Lånesumman är 35 000 GBP, nära 400 000 kronor, och är räntefritt under fem år. Den här möjligheten är öppen både för företag och för privatpersoner. För motorcyklar och mopeder erbjuds ett lån på samma villkor upp till 10 000 GBP.

## ·EKOSOFIA·

Det unika med den skotska omställningssubventionen är att man inte begränsar den till nybilsmarknaden. Från och med den 28 september kommer det här lånet utvidgas till att även omfatta köp av begagnade elfordon. I de fallen gäller samma villkor, men lånesumman är något lägre, 20 000 GBP.

– Det globala skiftet mot elfordon innebär att priserna sjunker från år till år, men priset för nya elfordon är fortfarande högt för många. Vi vill göra det lättare för människor att byta genom att erbjuda räntefria finansieringsalternativ för begagnade fordon, säger Michael Matheson, Skottlands transport och infrastrukturminister, i en kommentar.

Hittills har programmet bidragit med 85 miljoner i finansiering till nya billäggare i Skottland.

### **COOP SÄTTER MÅL OM MINSKAT MATSVINN – MINDRE ÄN 1 PROCENT ÅR 2025**

En tredjedel av den mat som produceras i världen går till spillo och matsvinnet i butiker och hushåll i Sverige uppskattas till cirka 55 kg per person per år. Mot bakgrund av detta vill Coop ta ett större ansvar för att branschen ska bidra till att minska matsvinnet. Därför sätter vi nu upp ett mål om att det matsvinn som uppstår i vår egen verksamhet ska vara mindre än 1 procent av omsättningen år 2025. Samtidigt framhöll styrelsen i ett ställningstagande att Coop har ett vidare ansvar att hjälpa medlemmar och konsumenterna att minska sitt matsvinn. Matavfallet i Sverige uppgick till över 1,3 miljoner ton 2018 när den senaste mätningen gjordes. Där ingår både matsvinn och så kallat oundvikligt matavfall, så som ben, skal och skinn. Det rena matsvinnet från butiker och hushåll uppskattades till 520 000 ton, vilket motsvarar 55 kg per person. Den största delen, 77 procent, slängs i hushållen.

Konsumenterna rankar matsvinn som den viktigaste frågan för branschen att arbeta med framöver.

### **ÅTERBRUKET I BYGGSEKTORN: "NÅGON MÅSTE VÅGA GÅ FÖRE!"**

Cirkularitet och återbruk är begrepp som så smått smugit sig in på byggarnas agenda på senare år. Flera lovande pilotprojekt är igång. Men återbruket är fortfarande i sin linda och riskerar att hamna i ett "moment 22" om inte beställarna eller entreprenörerna bestämmer sig för vem som ska våga gå först. Det skriver Nomi Melin Lundgren, redaktör på Byggindustrin, i en ledare. Flera intressanta pilotprojekt inom återbruk är igång. Bland dem danska Lendager Groups projekt Upcycle Studios och The Resource Row som har byggts med nästan helt återbrukade material. I Onsala pågår just nu Sveriges mest långtgående återbruksprojekt vid om- och tillbyggnationen av Onsala rymdobservatorium.

Men även om återbruk är på frammarsch återstår en del svåra frågor att lösa för att återbruk på allvar ska bli en del av samhällsbyggandet, menar Nomi Melin Lundgren.

Förutom att frågor om digitalisering, struktur, innovation och nya affärsmodeller samt försäkringsfrågan måste lösas, är det framför allt en sak det handlar om: vem ska våga gå först: beställarna eller entreprenörerna? Det finns en risk att branschen fastnar i ett "moment 22": Beställarna vågar inte ställa krav på återbruk av rädsla för att det ska driva kostnader – och entreprenörerna gör inget förrän beställarna kräver något nytt, skriver Nomi Melin Lundgren.

### **ALLA EU-LÄNDER STÄMS FÖR BRISTANDE KLIMATARBETE**

Frågan om länders ansvar för klimatförändringar ska nu för första gången prövas enligt Europakonventionen om skydd för mänskliga rättigheter, EKMR. Det efter att sex portugisiska klimataktivister har stämt alla EU-länder samt ytterligare sex länder för att kränkt deras mänskliga rättigheter genom att inte göra tillräckligt för att stoppa klimatförändringarna.

Bakgrunden till stämningen är bland annat de skogsbränder i Portugal för tre år sedan som ledde till över 120 dödsfall. Bränder som av forskare har kopplats till klimatförändringarna.

## ·EKOSOFIA·

Organisationen Global Legal Action Network, GLAN, företräder de sex portugiserna i ärendet och pekar på sammanställningar som visar att de stämde ländernas klimatåtagande motsvarar temperaturökningar mellan tre och fyra grader. Därmed anses länderna inte leva upp till Parisavtalet. Förhoppningen med åtgärden är enligt en talesperson för GLAN att länder ska känna ökad press på att sätta mål på utsläppsminskningar som följer vetenskapliga rekommendationer.

### **UNGA VÄLJER EN ARBETSGIVARE SOM PRIORITERAR HÅLLBARHET**

Det syns en allt tydligare trend bland unga att välja arbetsgivare som visar på engagemang för hållbarhet. Det visar Sveriges största och mest omfattande karriärundersökning där 24 208 studenter på 33 universitet och högskolor rankat vad som är viktigt i val av framtida arbetsgivare.

Enligt Universeum, som ligger bakom undersökningen, är det en av de första undersökningarna som ger en tydlig bild av jobbpreferenserna hos generation Z, alltså personer födda från mitten av 90-talet till mitten av 00-talet, som nu är i majoritet på svenska universitet och högskolor.

Undersökningen visar att 47 procent av studenterna prioriterar miljömässig hållbarhet högst, 33 procent social hållbarhet och 20 procent ekonomisk hållbarhet. 45 procent av studenterna säger också att de aktivt väljer bort arbetsgivare som saknar hållbarhetstänk i sin affärsmodell.

### **SVERIGE FÖRST I VÄRLDEN MED NOLLCO<sub>2</sub>-CERTIFIERING AV BYGGNADER**

Som första land i världen inför Sverige en certifiering för koldioxidneutrala byggnader. Efter ett par års pilotstudier lanseras nu NollCO<sub>2</sub>, som en påbyggnadscertifiering till Miljöbyggnad, Breeam och Leed, samt som ett komplement till Svanen. För att en ny byggnad ska få märkningen ska den visa på netto-noll klimatpåverkan för hela livscykelkedjan på 50 år, från utvinning av råvara till sluthantering av byggmaterial.

– 50 år är den tid som en byggnads livscykel vanligen räknas på, men det här kommer att göra skillnad också räknat på en tio-årsperiod, säger Lotta Werner Flyborg, vd för SGBC, till Arkitekten.

SGBC påpekar att certifieringen inte innebär att en byggnad för närvarande kan byggas helt utan klimatpåverkan, bland annat då byggmaterial, som exempelvis betong, fortfarande produceras med fossila inslag. Däremot kan netto-noll klimatpåverkan uppnås under byggnadens livslängd, genom att minimera växthusgasutsläppen och byggnadens energianvändning. Den kvarvarande klimatpåverkan balanseras sedan genom klimatåtgärder till netto-noll.

– Det är viktigt att göra ett riktigt bra förarbete i projekteringen och att använda sig av manualerna tidigt i processen, säger Lotta Werner Flyborg. Det ska vara svårt att leva upp till gränsvärden och kriterier för att bli NollCO<sub>2</sub>-certifierad. Jag tror att det blir en kraftfull kvalitetsstämpel som både gör projektet mer attraktivt och ger lägre driftskostnader.

### **SVEASKOG UTSES TILL ÅRETS GRÖNMÅLARE**

Det statliga skogsbolaget Sveaskog fick i helgen ta emot Svenska Greenwashpriset 2020 av miljöorganisationen Jordens Vänner. I nomineringen till priset riktar Jordens Vänner bland annat kritik mot att bolagets verksamhet bidrar till kalhyggeskövling, markskador och "att hela ekologin för djur och natur förstörs" samtidigt som bolaget i sin externa kommunikation skriver att "Sveaskogs skogsbruk är hållbart" och använder fraser som "investera i framtiden".

I nomineringen tar Jordens Vänner också upp det faktum att Sveaskog ansökt om skydds jakt av älg från helikopter och snöskoter. Att priset gick till Sveaskog berodde på att bolaget fick en överväldigande majoritet av rösterna, drygt 2 000 stycken, i Jordens Vänner's öppna tävlingsförfarande.

Den negativa miljöutmärkelsen Svenska Greenwashpriset är ett skampris som i år delas ut för tionde året i rad.

**REKLAMOMBUDSMANNEN FÄLLDE KRONFÅGEL FÖR VILSELEDANDE  
MILJÖPÅSTÅENDE**

Kycklingföretaget Kronfågels tunnelbanereklam strider mot reglerna. Detta menar Reklamombudsmannen, som nu fäller reklamen för vilseledande miljöpåståenden.

"Med kyckling grillar du för en bättre middag och ett bättre klimat". Så lyder texten på kycklingföretaget Kronfågels reklamaffischer som varit uppsatta runt om i Stockholms tunnelbana.

En privatperson ifrågasatte att klimatet skulle bli bättre av att grilla kyckling och anmälde därför företagets kampanj till Reklamombudsmannen. Personen menade att industriellt framställd kyckling samt grillning snarare orsakar koldioxidutsläpp och att det därför är vilseledande att använda orden "bättre klimat" i sammanhanget.

Reklamombudsmannens Elisabeth Trotzig skriver i sitt beslut att genomsnittskonsumerten kommer uppfatta Kronfågels tunnelbanereklam som att det är bra för klimatet att grilla deras kyckling, vilket Kronfågel AB inte kan styrka.

Enligt henne har miljöargument stor påverkan på konsumenternas val och uttryck som "bättre klimat" får endast användas under förutsägbara förhållanden där konsumenten inte riskerar att bli vilseledd.

Reklamombudsman Elisabeth Trotzig menar därför att reklamen strider mot Internationella Handelskammarens regler för reklam och marknadskommunikation.

*Dagens Nyheter*

**GRETA THUNBERG:**

**NI SÄGER ATT NI RAPPORTERAR OM KLIMATKRISEN – MEN DET GÖR NI INTE**

I stället för att rapportera om den verkliga klimatkrisen skriver medierna om symptom som gör sig bra på bild. I veckan besökte klimataktivisterna Greta Thunberg Dagens Nyheter för att ställa medierna mot väggen. "Ni är ärligt talat vårt enda hopp. Ingen annan har möjligheten att på den minimala tid vi har på oss nå ut med den information och kunskap som krävs", skriver hon.

Smältande glaciärer, skogsbränder, stigande havsytor, torka, dödliga värmeböljor, förlusten av den arktiska havsisen, extremväder, tinande permafrost, döende skogar, översvämningar, orkaner, skyfall, förlusten av biologisk mångfald, massutdöende. Allt det här är förstasymptom på klimatförändringar som pågår runt omkring oss hela tiden.

Det är sådant som ni skriver om. Ibland. Ni tror att ni skriver om det hela tiden. Men det gör ni inte.

"Vi skriver om klimatet hela tiden", säger ni. "Klimatet är vår tids ödesfråga", säger ni. Klimatkrisen, däremot, är något helt annat. Den skriver ni i princip aldrig om.

Klimatkrisen handlar i dag nästan bara om en sak: tid. Om man utelämnar tidsaspekten så är det ju ingen kris.

*Dagens Nyheter*

#### UTBILDNINGAR PÅ DISTANS

Med tanke på rådande pandemi och folkhälsomyndighetens rekommendationer genomför vi nedanstående utbildningar på distans, vilket betyder att deltagarna kan följa utbildningen från valfri lokal; t ex hemifrån eller från kontoret.

Utöver vid nedanstående tillfällen kan vi enkelt genomföra utbildningarna även vid andra tidpunkter, som bättre passar er verksamhet.

Kontakta oss gärna!

#### Vem säger vad – och varför? – 20 oktober 2020

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling. I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder ”de två Eko:na” – Ekosofia och Ekocentrum – en uppskattad utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – [www.ekocentrum.se](http://www.ekocentrum.se)

#### Grundläggande miljöutbildning – 26 november 2020

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen motsvarar kraven i Svensk Miljöbas.

Se vår hemsida för närmare detaljer – [www.ekosofia.se](http://www.ekosofia.se)

Sedan den 25 maj 2018 gäller en ny EU-förordning om personuppgifter (GDPR). Som mottagare av Ekosofias Nyhetsbrev bedömer vi att du givit ditt samtycke till vår hantering av dina personuppgifter. Detta innebär att du även i fortsättningen kommer att få vårt nyhetsbrev.

Om du inte vill ha vårt nyhetsbrev så kan du meddela oss via mail eller telefon.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, [romanus@ekosofia.se](mailto:romanus@ekosofia.se).

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, [magnus.ruberg@ekosofia.se](mailto:magnus.ruberg@ekosofia.se).

#### Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – [www.ekosofia.se](http://www.ekosofia.se)